

Кафедра аудиту, обліку та оподаткування

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назва курсу	Судові експертизи в оподаткуванні
Викладач (-і) 	Ольга ПУГАЧЕНКО, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри аудиту, обліку та оподаткування
Контактний телефон	+38(050) 572-97-40
E-mail:	pugachenkoolga@gmail.com
Обсяг та ознаки дисципліни	Вибіркова дисципліна, змістових модулів – 2. Форма контролю: залік. Загальна кількість кредитів – 4, годин – 120 Формат: очний (Offline / Face to face) / дистанційний (Online) Мова викладання: українська Рік викладання – 2023
Консультації	Консультації проводяться відповідно до Графіку, розміщеному в інформаційному ресурсі moodle.kntu.kr.ua; у режимі відео конференцій Zoom, через електронну пошту, Viber, Messenger, Telegram, Instagram, WhatsApp за домовленістю.
Пререквізити	Особливі вимоги відсутні, але ефективність засвоєння змісту дисципліни значно підвищиться, якщо здобувач володіє знаннями з основ оподаткування та функціонування податкової системи України, правознавства та опанував законодавство з питань економічної діяльності підприємства

1. Мета і завдання дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Судові експертизи в оподаткуванні» є засвоєння суті судової експертизи з економічних питань, у тому числі і пов'язаних із оподаткуванням і судово-експертної діяльності в умовах євроінтеграційних процесів розвитку України; прикладного змісту основних понять і категорій; методичних та технічних прийомів і процедур судових експертиз; набуття достатніх умінь та навичок проведення судової експертизи з питань оподаткування; метою вивчення курсу є також виховання у студента відповідальності та додержання ним, як майбутнім судовим експертом з економічних питань та оподаткування зокрема, прав і обов'язків, встановлених для цієї категорії спеціалістів чинним законодавством України.

Завданнями курсу «Судові експертизи в оподаткуванні» є:

- оволодіння студентами організаційними і методичними способами попередження правопорушень в сфері податкових відносин суб'єктами підприємницької діяльності;
- дотримання законодавства у сфері оподаткування, бухгалтерського обліку та при відображенні господарських операцій;
- закріплення відповідальності й виявлення осіб, які повинні відшкодувати збитки при виявленні порушень в оподаткуванні;
- складання відповідних висновків для правоохоронних органів під час вирішення цивільних, господарських і кримінальних справ які безпосередньо стосуються порушення законодавства з питань оподаткування;
- ознайомлення із сучасними тенденціями розвитку судової експертизи з питань оподаткування в Україні та зарубіжних країнах, у т.ч. країнах-членах ОЄСР тощо.

2. Результати навчання

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен **знати:**

- предмет, мету і завдання навчальної дисципліни, її місце та значення у системі економічних і юридичних наук;
- наукові основи організації та проведення судових експертиз;
- законодавство, яке регулює проведення судових експертиз з питань оподаткування;
- процесуальні засади призначення та проведення судових експертиз з питань оподаткування;
- організацію судово-експертної діяльності;
- процес судової експертизи з питань оподаткування та стадії її проведення;
- питання, які ставляться перед судовою експертизою з податкових питань;
- порядок документального оформлення судової експертизи в оподаткуванні

уміти:

- володіти науковим апаратом та основними методами аналізу бухгалтерських та податкових документів;
- володіти методами взаємодії слідчих та судових працівників з експертами з питань оподаткування;
- застосовувати загально економічні, бухгалтерські та податкові знання в слідчій та судовій практиці;
- визначати коло питань, які можуть бути поставлені перед судовими експертами з питань оподаткування;
- правильно формулювати питання відповідним фахівцям при призначенні та проведенні судових експертиз з питань оподаткування;
- належним чином оцінювати висновки експертів судової експертизи з податкових питань;
- працювати з документами-носіями економічної інформації, які можуть стати доказами у справі про порушення порядку оподаткування;
- працювати з документами, що містять інформацію податкового змісту в процесі практичної діяльності у боротьбі з економічною злочинністю.

набути соціальних навичок (soft-skills):

- здійснювати професійну комунікацію;
- ефективно пояснювати і презентувати матеріал;
- працювати в команді діяльності та виділяти авторський внесок;
- взаємодіяти в економічному та юридичному середовищі.

3. Політика курсу та академічна доброчесність

Очікується, що здобувачі вищої освіти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлювати наслідки її порушення.

При організації освітнього процесу в Центральнотукаїнському національному технічному університеті здобувачі вищої освіти, викладачі та адміністрація діють відповідно до: Положення про організацію освітнього процесу; Кодексу академічної доброчесності ЦНТУ.

4. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1.

Теоретико-організаційні засади судових експертиз в оподаткуванні

- Тема 1. Сутність судової експертизи в умовах євроінтеграційних процесів в Україні
- Тема 2. Понятійно-категорійний апарат судових експертиз і судово-експертної діяльності
- Тема 3. Теоретичні засади судової експертизи з питань оподаткування
- Тема 4. Організаційні засади судової експертизи з податкових питань
- Тема 5. Порядок призначення та проведення судових експертиз в оподаткуванні

Змістовий модуль 2.

Методика проведення окремих видів судових експертиз з питань оподаткування

- Тема 6. Дослідження об'єктів судової експертизи з питань оподаткування
- Тема 7. Документальне оформлення результатів судової експертизи в оподаткуванні
- Тема 8. Судова експертиза документів бухгалтерського, оподаткування і звітності
- Тема 9. Судова експертиза питань з оподаткування загальнодержавними податками
- Тема 10. Судова експертиза питань з оподаткування місцевими податками і зборами

5. Система оцінювання та вимоги

Види контролю: поточний, підсумковий.

Методи контролю: спостереження за навчальною діяльністю здобувачів, усне опитування, письмовий контроль.

Рейтинг студента із засвоєння дисципліни визначається за 100 бальною шкалою, у тому числі: перший рубіжний контроль – 50 балів, другий рубіжний контроль – 50 балів. Семестровий залік полягає в оцінці рівня засвоєння здобувачем вищої освіти навчального матеріалу на лекційних, практичних, семінарських заняттях та виконання індивідуальних завдань за стобальною та дворівневою («зараховано», «не зараховано») та шкалою ЄКТС результатів навчання.

6. Рекомендована література

1. Вітер Д.В. Використання судової експертизи під час розслідування злочинів у сфері фінансування соціальних цільових програм : дис. ... д-ра філософії : 081 / Нац. наук. центр «Ін-т судових експертиз ім. засл. проф. М.С. Бокаріуса». Харків, 2021. 282 с.
2. Говорова К.І. Теоретичні та загально-методичні положення судової економічної експертизи документів фінансово-кредитних операцій : дис. ... д-ра філософії : 081 / Нац. наук. центр «Ін-т судових експертиз ім. засл. проф. М.С. Бокаріуса». Харків, 2021. 212 с.
3. Економічна експертиза: теорія, методологія та організація: моногр. за заг. ред. докт. екон. наук, проф. Михайла Лучка. Тернопіль: ЗУНУ, 2021. 308 с.
4. Кучеренко Т.Є, Уланчук В.С, Бечко В.П. Судово-бухгалтерська експертиза: Практикум для студентів освітнього рівня «магістр» спеціальності 071 «Облік і оподаткування». Умань: ФОП «Масловатий», 2018. 116 с.
5. Опорний конспект лекцій в таблицях та рисунках з дисципліни «Судово-бухгалтерська експертиза» для студентів денної та заочної форм навчання

- спеціальності 071 «Облік і оподаткування» / укладачі О.В. Топоркова, Т.О. Євлаш, О.О. Говоруха. Х.: ХДУХТ, 2019. 108 с.
6. Пугаченко О.Б. Відносини податкових органів і платників податків у країнах-членах ОЕСР в умовах глобалізації *Modern engineering and innovative technologies*. Issue № 23. Part 2. October 2022. Sergeieva&Co, Karlsruhe, Germany. С. 27-32.
 7. Пугаченко О.Б. Законодавче визначення основних завдань судово-економічної експертизи. *Актуальні питання права та соціально-економічних відносин: Збірник наукових статей*. 2021. С. 87-94.
 8. Пугаченко О.Б. Законодавчі зміни порядку призначення і проведення судових експертиз з економічних питань. *Розвиток обліку, аудиту та оподаткування в умовах інноваційної трансформації соціально-економічних систем : Матеріали ІХ Міжнародної науково-практичної конференції, 17 грудня 2021 р.* Кропивницький: ЦНТУ, 2021. С. 249-252
 9. Пугаченко О.Б. Порядок проведення судових експертиз з питань оподаткування. *Матеріали ІІ Всеукраїнської науково-практичної конференції «Здоров'я та суспільство»*, 5 лист. 2020 р. Кропивницький, 2020. С. 197-205
 10. Пугаченко О.Б. Права експерта у судовій експертизі з економічних питань. *Матеріали І Міжнародної науково-практичної конференції «Актуальні питання права та соціально-економічних відносин»*, 8 лист. 2018 р. Кропивницький, 2018. С. 41-47
 11. Пугаченко О.Б. Проведення експертизи під час здійснення податкового контролю контролюючими органами. *Матеріали ІХ Всеукраїнської наукової конференції «Актуальні питання сучасної економіки»*. 22 груд. 2017 р. Частина 2. Умань: Видавець «Сочинський М.М.», 2017. С. 52-53
 12. Пугаченко О.Б., Бандурко Д.В. Обов'язки та відповідальність судових експертів з економічних питань. *Актуальні питання права та соціально-економічних відносин: Збірник наукових статей*. 2021. С. 130-136.
 13. Пугаченко О., Пильникова Я., Черниш Л. Ретроспективний огляд результатів дисертаційних досліджень, які присвячено судово-економічній експертизі. *Актуальні питання вдосконалення судово-експертної та правоохоронної діяльності : Збірник матеріалів засідання №1 постійно діючої Міжнародної науково-практичної конференції*, 24 вересня 2021 року. С. 340-343.
 14. Пугаченко О., Ткаченко О., Бандурко Д. Особливості призначення та проведення судових експертиз з економічних питань. *Актуальні питання вдосконалення судово-експертної та правоохоронної діяльності : Збірник матеріалів засідання №1 постійно діючої Міжнародної науково-практичної конференції*, 24 вересня 2021 року. С. 293-298
 15. Пугаченко О.Б., Косенко С.С., Бабій М.В. Організація проведення судових експертиз та експертних досліджень з економічних питань. *Центральноукраїнський науковий вісник. Економічні науки*. 2021. № 6 (39). С. 115-130
 16. Пугаченко О.Б., Фоміна Т.В. Законодавче регулювання орієнтовного переліку вирішуваних питань судово-економічною експертизою документів бухгалтерського обліку, оподаткування і звітності. *Modern engineering and innovative technologies*. Issue № 19. Part 2. February 2022. Sergeieva&Co, Karlsruhe, Germany. С.42-50
 17. Пугаченко О.Б., Фоміна Т.В. Інформаційне забезпечення експертних досліджень та податкових перевірок порядку нарахування й сплати податків і зборів. *Економіка та суспільство*. 2023. № 52. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-52-72>
 18. Пугаченко О.Б., Фоміна Т.В. Права та обов'язки експертів з економічних питань у профільному і процесуальному законодавстві. *Центральноукраїнський науковий вісник. Економічні науки*. 2023. № 9 (42). С. 20-32.
 19. Судова експертиза: проблеми сьогодення та перспективи розвитку: колективна монографія / Львівський науково-дослідний інститут судових експертиз. Л., 2020.

406 с.

20. Фоміна Т.В., Пугаченко О.Б. Документальне забезпечення податкових перевірок та експертних досліджень за загальнодержавними податками. *Економіка та суспільство*. 2023. № 51. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-51-17>
21. Фоміна Т.В., Пугаченко О.Б. Внутрішній контроль розрахунків з бюджетом за податком на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки. *Економічний простір: Збірник наукових праць*. № 179. Дніпро: ПДАБА. 2022. С. 140-145.
22. Фоміна Т.В., Пугаченко О.Б. Податкове стимулювання діяльності суб'єктів господарювання в умовах воєнного стану в Україні. *Modern engineering and innovative technologies*. Issue № 20. Part 2. April 2022. Sergeieva&Co, Karlsruhe, Germany. С. 113-123.
23. Ужва А.М. Судово-бухгалтерська експертиза: Навчальний посібник. Миколаїв: Миколаївський національний університет імені В.О. Сухомлинського, 2019. 226 с.
24. Шушко О.О. Забезпечення економічної безпеки національної економіки шляхом економічної експертизи : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук : 08.00.03. Запоріжжя, 2019. 23 с.
25. Юодкайте-Гранскіене Г. Порівняльний огляд діяльності органів судової експертизи в державах-членах ЄС: 2-й звіт по місії Європейської комісії / ENPI «Підтримка реформ у сфері юстиції України». 55 с.
26. Brigitte W. Muehlmann, Priscilla Burnaby, Martha Howe (2012). The Use of Forensic Accounting Experts in Tax Cases as Identified in Court Opinions. *Journal of Forensic & Investigative Accounting*. Vol. 4, Issue 2. URL: http://web.nacva.com/JFIA/Issues/JFIA-2012-2_1.pdf
27. Kliuiev O.M. (2019) Improvement Of Forensic Support For Justice: Theoretical, Legal And Organizational Aspects. *Theory and Practice of Forensic Science and Criminalistics*. June 2019. № 19 (1). P. 102-117
28. Made Laut Mertha Jaya, I. Made Narsa (2021). The Importance of Forensic Tax and Accounting Knowledge to Prevent Fraud in New Normal Era. *Journal of Hunan University. Natural Sciences*. Vol.48. № 2. P. 101-109.
29. Puhachenko Olha (2017) The Procedure for Performing Economic Evaluation in Ukraine. *The Third Scientific and Practical Conference dedicated to International Day of Seafarers "Modern marine technologies, problems of socio-economic development and solutions"*, Batumi, Georgia 24-25 June 2017. P. 15-16
30. Puhachenko Olha (2017) The Procedure for Performing Economic Evaluation in Ukraine. *Innovative Economics and Management (Special Edition 2)*. 2017. Volume IV. P. 166-174
31. Puhachenko Olha (2022) Principles Of Tax Legislation And Organization of Tax Control In Ukraine. *Innovative economics and management*. Vol. 9 (1). P. 57-65
32. Sivchuk I.P. (2020) Utilization Of Specialized Knowledge In The Solution of Economic Disputes (Conflicts). Судова експертиза: проблеми сьогодення та перспективи розвитку: колективна монографія / Львівський науково-дослідний інститут судових експертиз. Л., 2020. С. 9-13.

Розглянуто і схвалено на засіданні кафедри аудиту, обліку та оподаткування, Протокол № 1 від « 28 » серпня 2023 р.